

**Ο ΑΜΠΕΜΠΕ ΜΠΙΚΙΛΑ ΕΜΕΙΝΕ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΑΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΥΝΑΜΗΣ ΚΑΙ ΘΕΛΗΣΗΣ**

ΝΙΚΗΣΕ ΣΤΟ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ ΤΡΕΧΟΝΤΑΣ ΕΥΠΟΛΥΤΟΣ!

● **Του Σάββα Κοσιάρη**
Δημοσιογράφου-Αθλητικογράφου

Ενα από τα πιο συγκλονιστικά παραδείγματα της δύναμης του αθλητισμού δίνει η περίπτωση του Αιθίοπα αθλητή Αμπέμπε Μπικίλα, ο οποίος έτρεξε ξυπόλυτος την απόσταση του Μαραθώνιου δρόμου, κατακτώντας την πρώτη θέση στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ρώμης το 1960! Ένα παράδειγμα που η παγκόσμια ιστορία καταγράφει

στις πρώτες της σελίδες για να καταδεικνύει τη δύναμη του ανθρώπου όταν στηρίζεται στη θέληση και την αυθεντική αγάπη.

Η πορεία του Αμπέμπε Μπικίλα στον αθλητισμό μοιάζει σαν παραμύθι. Γεννήθηκε στις 7 Μαρτίου 1932 (την ημέρα που διεξαγόταν ο Μαραθώνιος στο Λος Αντζελες!) σε ένα μικρό χωριό της Αιθιοπίας. Έτυχε φτωχής μόρφωσης από ιε-

ραπότολους και όταν ενηλικιώθηκε εντάχθηκε στον Αυτοκρατορικό στρατό του Χαϊλέ Σελασιέ. Εκεί τον πρόσεξε ο αθλητικός σύμβουλος του Αυτοκρατορικού στρατού φιλλανδός Ονι Νισκάνεν, ο οποίος τον προέτρεψε να ασχοληθεί με τον αθλητισμό. Κι όπως όλοι οι Αιθίοπες, άρχισε Μπικίλα να τρέχει στις μεγάλες αποστάσεις με πολύ καλές προοπτικές.

Την τελευταία στιγμή

Όταν καταρτίστηκε η αποστολή της Αιθιοπίας για τους Ολυμπιακούς του 1960 στη Ρώμη, ο Αμπέμπε Μπικίλα έμεινε εκτός. Αν έχεις τύχη διάβαινε όμως, που λένε... Στο Μαραθώνιο θα έτρεχε ο Ουάμι Μπράτου ο οποίος όμως τραυματίστηκε παίζοντας ποδόσφαιρο λίγο πριν από την αναχώρηση της αποστολής. Αποκλείστηκε και επιστρατεύθηκε ο Μπικίλα ο οποίος ταξίδευε για πρώτη φορά μακριά από τη χώρα του...

Φτάνοντας στη Ρώμη, η αποστολή των αθλητών της Αιθιοπίας εγκαταστάθηκε στο Ολυμπιακό χωριό και στη διανομή του αθλητικού υλικού ο Αμπέμπε Μπικίλα δεν βρήκε παπούτσια που να ταιριάζουν απόλυτα στο πόδι του. Ήταν αναμενόμενη η εξέλιξη αυτή, αφού αθλητής δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική αποστολή, άρα δεν είχαν ληφθεί τα μέτρα του για αθλητικά παπούτσια. Ωστόσο με μια απίστευτη ηρεμία και με χαμόγελο, ο Μπικίλα έβγαλε τους υπεύθυνους της εθνικής ομάδας της Αιθιοπίας από το αδιέξοδο. «Μην ανησυχείτε, δεν χρειάζομαι παπούτσια. Θα τρέξω ξυπόλυτος!». Το είπε και το έκανε ο Αμπέμπε!

Σαν να μην έτρεξε!

Ο Μαραθώνιος της Ρώμης ήταν ο πρώτος που έγινε βράδυ με Ρωμαίους στρατιώτες να φωτίζουν τη διαδρομή κρατώντας πυρσούς. Χιλιάδες άνθρωποι κατά μήκος της διαδρομής παρακολουθούσαν με έκπληξη και θαυμασμό τον μαύρο αθλητή που έτρεχε ξυπόλυτος και ο οποίος, από τα πρώτα χιλιόμετρα ξεχώρισε στην πρωτοπορία. Κι όταν ύστερα από δύο ώρες, 15 λεπτά και 16 εκατοστά τερμάτισε έξω από το στάδιο, μπροστά από την πύλη του Μεγάλου Κωνσταντίνου, γνώρισε την αποθέωση.

Ο γιατρός που τον εξέτασε αμέσως μετά τον τερματισμό έμεινε έκπληκτος. «Αυτός ο άνθρωπος είναι τόσο ξεκούραστος, σαν να μην έτρεξε ούτε εκατό μέτρα! Τα δελφία των ποδιών του δεν έχουν ούτε μια φουσκάλα!»

Ο Αμπέμπε Μπικίλα καταγράφεται ως ο πρώ-

Ο Μαραθώνιος της Ρώμης ήταν ο πρώτος που έγινε βράδυ και τη διαδρομή φωτίζουν πυρσούς που κρατούσαν Ρωμαίοι στρατιώτες

τος αφρικανός Ολυμπιονίκης στο Μαραθώνιο! Επιστρέφοντας στην Αιθιοπία γίνεται ο ήρωας της χώρας. Ο Χαϊλέ Σελασιέ τον προάγει σε λοχαγό του Αυτοκρατορικού στρατού και του παραχωρεί μια έκταση γης σε απόσταση 150 χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα Αντις Αμπέπα. Σε μια ανεπιτυχή εξέγερση κατά του Αυτοκράτορα, ο Ολυμπιονίκης βρίσκεται κατά παράδοξο τρόπο ταγμένος στην πλευρά των στασιαστών. Οσοι συνελήφθησαν καταδικάστηκαν σε θάνατο αλλά ο Μπικίλα τη γλίτωσε με την καθολική απαίτηση του λαού της Αιθιοπίας. Ο Χαϊλέ Σελασιέ τον συγχώρεσε και τον άφησε να επιστρέψει στο αγρόκτημα και τον αθλητισμό.

Εανά στο Τόκιο

Στους Ολυμπιακούς στο Τόκιο το 1964 και παρά το γεγονός ότι έτρεξε σαράντα μόλις μέρες μετά την εγχείρηση σκωλικοειδίτιδας στην οποία υπεβλήθη, επανέλαβε με άνεση το θρίαμβο της Ρώμης, αυτή τη φορά όμως φορώντας παπούτσια! «Θα μπορούσα να τρέξω άλλα δέκα χιλιόμετρα αν χρειαζόταν», δήλωσε μετά τον τερματισμό του. Ήταν ο πρώτος αθλητής που κέρδιζε δύο συνεχόμενους ολυμπιακούς Μαραθώνιους. Προσπάθησε να κερδίσει και τον τρίτο στο Μεξικό το 1968 αλλά ένα ρωγμώδες κάταγμα που υπέστη τον υποχρέω-

Ο Μπικίλα τερματίζει μπροστά από την πύλη του Μεγάλου Κωνσταντίνου και γίνεται ο πρώτος Αφρικανός που νικά σε ολυμπιακό Μαραθώνιο. Μετά τον τερματισμό του στο Μαραθώνιο της Ρώμης, όπου έτρεξε ξυπόλυτος, ο Αμπέμπε Μπικίλα δέχεται τις περιποιήσεις των έκπληκτων υπευθύνων του σταδίου. Ο γιατρός που τον εξέτασε λίγο μετά, είπε ότι «αυτός ο άνθρωπος σαν να μην έτρεξε ούτε εκατόν μέτρα»!

σε να εγκαταλείψει στο 17ο χιλιόμετρο. Ήταν και το τέλος της σταδιοδρομίας του.

Συνέχισε την ήσυχη και άνετη ζωή του, μαζί με τη γυναίκα του και τα τρία παιδιά τους, στο αγρόκτημα που του είχε χαρίσει ο Αυτοκράτορας. Ένα βράδυ, τον Μάιο του 1969, επέστρεφε μόνος από την πρωτεύουσα όπου είχε πάει για δουλειές. Στα 110 χιλιόμετρα (από τα 150) σε μια στροφή του δρόμου η Βολκσβάκεν που οδηγούσε κτυπήθηκε από αυτοκίνητο το οποίο ερχόταν από την αντίθετη κατεύθυνση με αποτέλεσμα να πέσει σε ένα βαθύ χαντάκι. Ο οδηγός του άλλου αυτοκινήτου εγκατέλειψε τη σκηνή του δυστυχήματος.

Άτυχος και αβοήθητος

Ο Αμπέμπε Μπικίλα αυτή τη φορά δεν είχε τύχη για να διαβεί. Έμεινε σφηνωμένος και αναίσθητος στα συντρίμια του αυτοκινήτου του μέχρι το πρωί. Ένας μοτοσικλετιστής που περνούσε πρόσεξε το αυτοκίνητο και ένα χέρι να εξέρχεται από το σπασμένο παράθυρο. «Δεν μπορούσα να κινηθώ δεν ένοιωθα κανένα μέρος του σώματός μου», θυ-

Το 1964 στο Τόκιο ο Μπικίλα επαναλαμβάνει το θρίαμβό του, αυτή τη φορά όμως φορώντας παπούτσια

μόταν αργότερα ο Μπικίλα ο οποίος έμεινε τετραπληγικός. Όχι μόνο η Αιθιοπία αλλά το παγκόσμιο συγκλονίστηκε από την ατυχία του Ολυμπιονίκη. Με πρωτοβουλίες από όλο το κόσμο αλλά και με τη στήριξη του Αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ ο Μπικίλα μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Στόουκ Μάντεβιλ στην Αγγλία όπου οι γιατροί κατέβαλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες να αποκαταστήσουν τη ζημιά που υπέστη. Κατάφεραν να μετατρέψουν την τετραπληγία του σε παραπληγία, με την οποία έζησε τα επόμενα λίγα χρόνια.

Στις 25 Οκτωβρίου 1973 υπέστη εγκεφαλική αιμορραγία και άφησε τα εγκόσμια, βυθίζοντας την Αιθιοπία σε εθνικό πένθος... Έμεινε στην ιστορία σαν ο ξυπόλυτος μαραθωνοδρόμος και ένας από του κορυφαίους αθλητές στον παγκόσμιο αθλητισμό. ■

Ο Αυτοκράτορας Χαϊλέ Σελασιέ παρασημοφορεί τον Μπικίλα μετά το Μαραθώνιο της Ρώμης και τον προάγει σε Λοχαγό